กองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน
ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กทม.

๘ กันยายน ๒๕๖๘

แผนพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ประกอบแผนสั่งใช้กำลังสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ปฏิบัติภารกิจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ (มาตรา ๑๖)
๒. นโยบายรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย
๓. แผนสั่งใช้กำลังสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ปฏิบัติภารกิจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
๔. แผนที่ประเทศไทย มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ปัจจุบันแนวโน้มในการบุกรุกพื้นที่ป่าและลักลอบตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้พื้นที่ป่าของประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น การบุกรุกเพื่อขยายพื้นที่ทางการเกษตร การบุกรุกจับจองของนายทุน การออกเอกสารสิทธิ์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย การขาดจิตสำนึกสาธารณะ และการบริหารจัดการของหน่วยงานที่รับผิดชอบขาดประสิทธิภาพ โดยผู้กระทำผิดได้มีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการที่สลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมา เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ใช้รูปแบบการปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยว ทั้งประเภทยืนต้นและล้มลุก หรือการลักลอบตัดไม้มีการทำเป็นขบวนการใหญ่ โดยใช้บุคคลที่มีอิทธิพลทางการเมือง และเงินทุนสนับสนุนการกระทำผิดเพื่อส่งขายยังต่างประเทศ ถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงภายในประเทศอีกรูปแบบหนึ่ง และยังคงมีความรุนแรงอยู่ในปัจจุบัน

๒. สถานการณ์เฉพาะ

๒.๑ การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ได้แก่ ไม้พะยูงและไม้สัก อยู่ในขั้นวิกฤติเนื่องจากมีการกระทำกันเป็นขบวนการใหญ่ มีชาวต่างชาติ ผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการลักลอบตัดไม้พะยูง เพื่อส่งไปขายยังต่างประเทศ เนื่องจากไม้พะยูงมีราคาสูงมาก ทำให้คนกล้าที่จะกระทำความผิดเพื่อแลกกับผลประโยชน์ และเมื่อไม้พะยูงมีจำนวนเหลือน้อย ก็จะมีการลักลอบตัดไม้ชิงชัน ไม้ประดู่ เพิ่มมากขึ้น

๒.๒ การลักลอบล่าและค้าสัตว์ป่า ยังมีขบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งในส่วนที่เป็นสัตว์ป่าในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ถูกจัดให้เป็นประเทศทางผ่านของขบวนการล่าและค้าสัตว์ป่านานาชาติ

๒.๓ การเข้าไปตัดไม้แผ้วถางป่า การขายที่ดินป่า การเปลี่ยนมือการครอบครองป่า จนไปถึงการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตป่า โดยเฉพาะพื้นที่ที่เหมาะแก่การสร้างโรงแรม หรือบ้านพักตากอากาศ ยังคงมีอยู่มาก

๒.๔ พื้นที่ป่าที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีราษฎรของประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาลักลอบตัดไม้และขนลำเลียงกลับไปประเทศของตน เช่น ในส่วนของป่าสาละวิน ที่มีแนวเขตติดต่อกับประเทศเมียนมา หรือป่ารอยต่อตามแนวเขตประเทศกัมพูชา และ สปป.ลาว มีการลักลอบตัดไม้พะยูง ประดู่ ชิงชัน บางครั้งมีกองกำลังติดอาวุธคุ้มกันการลักลอบตัดไม้

/๓. ฝ่ายเรา...

แผนพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ประกอบแผนสั่งใช้กำลังสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ปฏิบัติภารกิจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

---

๓. ฝ่ายเรา

๓.๑ กำลังพล สังกัด กองอาสารักษาดินแดน กระทรวงมหาดไทย

๓.๒ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ประชาชนในพื้นที่

๔. ภารกิจ

๔.๑ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้

๔.๒ฟื้นฟูสภาพป่าให้มีสภาพที่สมบูรณ์

๕. แนวความคิดในการปฏิบัติ

๕.๑ หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

๕.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทำลายทรัพยากรป่าไม้

๕.๓ จัดระบบการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมกับประชาชน

๕.๔ ส่งเสริมให้คนอยู่กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข

๖. การปฏิบัติ

๖.๑ หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

(๑) สนธิกำลังระหว่างฝ่ายปกครอง กองอาสารักษาดินแดน ทหาร ตำรวจ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรของชาติ ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ ในการจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดเป็นขบวนการ กลุ่มนายทุน กลุ่มอิทธิพล

(๒) จัดให้มีการลาดตระเวนร่วมกันของหน่วยงานด้านความมั่นคง ในบริเวณพื้นที่ล่อแหลมตามแนวเขตติดต่อระหว่างประเทศ

(๓) ให้มีการจัดตั้งจุดตรวจและจุดสกัด เพื่อทำการตรวจค้นและจับกุมการลำเลียงไม้และสัตว์ป่าผิดกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๔) สำรวจและจัดทำบัญชี ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังมิให้กระทำความผิด

(๕) เร่งรัดการจับกุมผู้บุกรุกป่าไม้ โดยให้จัดลำดับความเร่งด่วนกับผู้บุกรุกรายใหญ่เป็นลำดับแรกแล้วดำเนินการกับรายอื่นๆ ต่อไป

(๖) ควบคุม ดูแลให้มีการปฏิบัติ และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยมีการทำงานแบบบูรณาการข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปราม ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

(๗) ในกรณีที่มีการตรวจยึด หรือจับกุมโดยไม่ได้ตัวผู้ต้องหา ให้กำหนดเวลาผู้ต้องหา มารายงานตัวหรือนำหลักฐาน/ เอกสารสิทธิ์มาแสดง โดยหากพ้นกำหนดให้สามารถทำลาย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้โดยไม่ต้องรอการพิจารณาตัดสินของศาล ถือว่าเป็นพื้นที่ของราชการ ทำให้การฟื้นฟูป่าไม้กระทำได้อย่างรวดเร็ว ป้องกันการกลับมาลักลอบใช้ประโยชน์ของผู้ต้องหาในระหว่างที่ยังไม่ถูกจับกุมดำเนินคดี

/(๘) เข้มงวด...

---

(๘) เข้มงวดกวดขันการตรวจสอบ ไม้นำเข้าและส่งออกจากต่างประเทศ เพื่อป้องกันมิให้มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าของประเทศไทย

(๙) กรณีผู้บุกรุกรายใหม่เป็นประชาชนผู้ยากไร้ มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่ดินทำกิน จะต้องดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๖.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทำลายทรัพยากรป่าไม้

(๑) เพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ในการแจ้งข่าวสาร เช่น ศูนย์ดำรงธรรม หรือจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุ ศูนย์ร้องเรียน เป็นต้น

(๒) ประสานความร่วมมือสื่อมวลชน ให้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารการป้องกันการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าอย่างกว้างขวาง และให้ประณามการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าและกระทำผิดกฎหมายป่าไม้ เพื่อให้สังคมช่วยกันต่อต้านและหยุดยั้งการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า

(๓) ประสานความร่วมมือจากภาคเอกชน ภาคประชาชน และกลุ่มจิตอาสาในการร่วมยับยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

(๔) รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าให้เข้าถึงประชาชนในชุมชนในเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่า อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

๖.๓ จัดระบบการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมกับประชาชน

(๑) จัดตั้งป่าหมู่บ้านเพิ่มขึ้น และมอบให้หมู่บ้านรับผิดชอบดูแล โดยส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง และการดูแลป่าชุมชนให้ครบทุกแห่ง

(๒) ดูแลประชาชนและชุมชนในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่าให้มีพออยู่ พอกิน พอใช้ โดยจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้อยู่อย่างมีความสุขเกื้อกูลกันระหว่างป่ากับคน อย่างยั่งยืน

(๓) จัดตั้งอาสาสมัครในหมู่บ้านที่มีเขตติดต่อพื้นที่ป่า ทำหน้าที่ดูแลรักษาป่าให้ครอบคลุมพื้นที่ป่า

(๔) ตรวจสอบและติดตามโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ผ่านมา เพื่อให้มั่นใจว่าการปลูกป่าและฟื้นฟูสภาพป่าไม้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ และหากพบว่ามีประเด็นปัญหาให้เร่งดำเนินการแก้ไข เพื่อให้ป่าที่ปลูกเจริญเติบโตและฟื้นฟูสู่สภาพป่าธรรมชาติโดยเร็วอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

(๕) แสวงหาความร่วมมือ และสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ประชาชน และเอกชนในการเพิ่มและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและหมู่บ้าน

๖.๔ ส่งเสริมให้คนอยู่กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข

(๑) ส่งเสริมสนับสนุนและขยายผล การดำเนินการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้

(๒) ดูแลประชาชนและชุมชนในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่าให้มีพออยู่ พอกิน พอใช้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขเกื้อกูลกันระหว่างป่ากับคน อย่างยั่งยืน

(๓) จัดทำโครงการเสริมรายได้ให้กับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่า เช่น โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โครงการป่าสมุนไพร เป็นต้น

/(๔) นำหลักปรัชญา...

(๔) นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการพัฒนาโครงสร้างความเป็นอยู่และรายได้ ให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยส่งเสริมให้มีวิสาหกิจชุมชนและระบบสหกรณ์ ให้กับหมู่บ้านในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่า

๗. ข้อแนะนำในการปฏิบัติ

(๑) หากมีปัญหา ข้อสงสัย ในการเข้าจับกุมหรือดำเนินคดีเกี่ยวกับป่าไม้และคดีเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ให้ประสานการปฏิบัติกับสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

(๒) ในการออกปฏิบัติภารกิจที่มีความจำเป็นต้องใช้อาวุธ ให้ออกคำสั่งสั่งใช้ให้ปฏิบัติภารกิจ โดยระบุอำนาจหน้าที่ดังนี้

"เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ สามารถพกพาอาวุธปืนติดตัวได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ตามมาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม ของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามข้อ ๔/๑ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพาและใช้อาวุธปืนของพนักงานฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑"

๘. ธุรการ การแจกจ่าย และการส่งกำลังบำรุง

๘.๑ ธุรการและการแจกจ่าย ตามสายงานของกองอาสารักษาดินแดน กระทรวงมหาดไทย

๘.๒ การส่งกำลังบำรุง

(๑) ใช้งบประมาณของฝ่ายอำนวยการ กองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน (กรมการปกครอง)

(๒) กองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน สนับสนุนด้านยุทธภัณฑ์ และอาภรณ์ภัณฑ์

๙. การบังคับบัญชาและการสื่อสาร

๙.๑ การบังคับบัญชา ตามสายงานของกองอาสารักษาดินแดน กระทรวงมหาดไทย

๙.๒ การสื่อสาร ใช้โครงข่ายการสื่อสารกรมการปกครอง

.....